

Keuzedeel mbo

Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 2)

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0516

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

Gevalideerd door: Thema-adviescommissie Kwalificeren en examineren

Op: 27-05-2016

1. Algemene informatie

D1: Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken (geschikt voor niveau 2)

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

In dit keuzedeel komen fysieke en psychosociale arbeidsrisico's en de leefgewoontes die van invloed zijn op de arbeid aan bod. Voorbeelden van fysieke arbeidsrisico's zijn: fysieke belasting, stilzitten, het gebruik van arbeidsmiddelen (zoals gereedschappen en machines), gevaarlijke stoffen en geluid. Voorbeelden van psychosociale arbeidsrisico's zijn: werkdruk, pesten op het werk en agressie. Voorbeelden van leefgewoontes die invloed hebben op de arbeid zijn: bewegen, roken, alcohol, voeding en ontspanning.

Het verschil tussen de keuzedelen Verdieping blijvend fit, veilig en gezond werken voor niveau 2 en voor niveau 3 en 4 is dat de beginnend beroepsbeoefenaar op niveau 2 handelt vanuit gegeven instructies. De beginnend beroepsbeoefenaars op niveau 3 en 4 leren daarnaast om vanuit de eigen pro-activiteit en gedachten te handelen.

Relevantie van het keuzedeel

Door dit verdiepende keuzedeel te volgen vergroot de beginnend beroepsbeoefenaar zijn kansen op de arbeidsmarkt. In het keuzedeel wordt, ten opzichte van de kwalificatie, dieper ingegaan op de (beroepsgerichte) kennis en vaardigheden rondom gezond, veilig en fit werken. Op deze manier kan de beginnend beroepsbeoefenaar zorg dragen voor zijn duurzame inzetbaarheid tijdens de gehele loopbaan. Daarnaast beïnvloedt de beginnend beroepsbeoefenaar ook de gezondheid en veiligheid van anderen op de werkvloer op positieve wijze. Dit is aantrekkelijk voor toekomstige werkgevers vanwege een positieve bijdrage aan de productiviteit en inzet door minder verzuim en ongevallen. Tevens biedt dit de mogelijkheid om langer door te werken.

Beschrijving van het keuzedeel

Met dit keuzedeel leert de beginnend beroepsbeoefenaar fit, veilig en gezond te werken, zodat hijzelf en anderen tijdens de gehele loopbaan minder kans lopen op een arbeidsongeval en/of fysieke of psychische gezondheidsschade. De duurzame inzetbaarheid wordt hiermee vergroot. Met de beroepsgerichte kennis en vaardigheden die aan bod komen leert de beginnend beroepsbeoefenaar om, op basis van instructie, enerzijds fysieke en anderzijds psychosociale arbeidsrisico's die zich voordoen op het werk blijvend bewust te herkennen, erkennen en beheersen. Daarnaast komen ook het alarmeren bij en bespreekbaar maken van deze situaties en de op arbeid van invloed zijnde leefgewoontes aan bod. Het keuzedeel is generiek beschreven, zodat het voor de gekoppelde opleidingen specifiek kan worden ingevuld met de voorkomende arbeidsrisico's.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

Verbredend

Generiek

2. Uitwerking

D1-K1: Draagt door veilig en gezond werken zorg voor de duurzame inzetbaarheid van zichzelf en draagt bij aan die van collega's

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar kan werkzaam zijn in verschillende beroepscontexten. Zijn werkzaamheden zijn meestal gestructureerd. Bij zijn werkzaamheden heeft de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met fysieke en psychosociale arbeidsrisico's en op de arbeid van invloed zijnde leefgewoontes. Er zijn standaardprocedures en -maatregelen voorhanden om deze arbeidsrisico's aan te pakken, echter zijn deze niet altijd 1-op-1 toepasbaar op de situatie. Daarnaast veranderen procedures soms. Op aanwijzing van zijn leidinggevende dient de beroepsbeoefenaar zijn eigen kennis en vaardigheden bij te kunnen houden. De beginnend beroepsbeoefenaar bezit (beroepsgerelateerde) basiskennis en vaardigheden waarmee hij een basishouding gericht op duurzame inzetbaarheid kan aannemen. Het delen van signalen kan in voorkomende gevallen complex zijn omdat rekening moet worden gehouden met de veranderbereidheid van anderen. Mogelijke gevolgen van het onjuist omgaan met de genoemde risico's zijn dat er onveilige en ongezonde werksituaties, uitval door ziekte of ongevallen of schade aan het bedrijf ontstaan.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt meestal samen met collega's en/of de leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de eigen eenvoudige werkzaamheden, maar is niet eindverantwoordelijk. Samen met de leidinggevende neemt hij de regie over de eigen veiligheid en gezondheid. Hij past de daarover gegeven voorlichting en beroepsgerelateerde instructies van de leidinggevende toe. Nieuwe situaties op het gebied van veiligheid en gezondheid maakt hij zich eigen, na aanwijzingen van de leidinggevende. Indien hij signaleert dat de veiligheid en/of gezondheid van anderen in gevaar komt, is het zijn verantwoordelijkheid om deze signalen te delen met collega's en de leidinggevende en op basis van instructie te handelen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van de relevante fysieke en psychosociale arbeidsrisico's in zijn beroep
- heeft beroepsgerelateerde basiskennis van de invloed van fysieke arbeidsrisico's op zijn veiligheid en gezondheid
- heeft beroepsgerelateerde basiskennis van de invloed van psychosociale arbeidsrisico's op de mentale en fysieke veiligheid en gezondheid
- heeft basiskennis van de effecten die de leefstijl heeft op het veilig en gezond kunnen werken
- heeft beroepsgerelateerde basiskennis van de arbeidshygiënische strategie
- heeft basiskennis van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de werkgever en de werknemer op het gebied van gezond en veilig werken in zijn beroep

- kan door zelfredzaamheid, persoonlijke effectiviteit en blijvend leren als beroepshouding de regie nemen over de eigen blijvende inzetbaarheid
- kan de gedragsrichtlijnen van het BRAVO-model toepassen bij de uitvoering van het beroep
- kan op basis van instructies beroepsgerelateerde fysieke en psychosociale arbeidsrisico's herkennen, erkennen, melden en vervolgens handelen (doeltreffende, passende, en/of risicobeperkende maatregelen toepassen) zodat geen nadelige effecten op de veiligheid en gezondheid van zichzelf en anderen ontstaan.
- kan beroepsgerelateerde hulp- en/of beschermingsmiddelen en/of instrumenten die aangereikt zijn door de leidinggevende ter vermindering van arbeidsrisico's op de juiste wijze gebruiken
- kan beroepsgerelateerde arbeidsrisico's bespreekbaar maken met collega's en de leidinggevende